

W 2019 r. w Niemczech będzie brakowało 37 400 lekarzy

Polowanie na polskiego doktora

foto: ImageZoo/Corbis

Co tydzień w prasie specjalistycznej ukazuje się kilkadziesiąt ogłoszeń niemieckich szpitali poszukujących w Polsce lekarzy chętnych do pracy w RFN. Poszukiwani są specjaliści oraz lekarze w trakcie specjalizacji ze wszystkich dziedzin medycyny, w tym z chorób wewnętrznych, psychiatrii, neurologii, anestezjologii, radiologii... Kliniki niemieckie chwają się i kuszą naszych lekarzy nowoczesnym wyposażeniem, współfinansowanymi szkoleniami, świetnymi warunkami i elastycznym czasem pracy, podają nawet wynagrodzenie: 3700–4800 euro brutto.

Z badań przeprowadzonych przez Niemiecki Instytut DKI (niem. *Deutsches Krankenhausinstitut*) na zlecenie Niemieckiego Stowarzyszenia Szpitali (niem. *Deutsche Krankenhausesellschaft* – DKG), opublikowanych w raporcie „Niedostatek lekarzy w szpitalach. Skala, przy-

czyny, środki zaradcze”, wynika, że niedobory lekarzy w Niemczech są coraz poważniejsze.

W latach 2002–2010 średnioroczne zatrudnienie lekarzy w niemieckich szpitalach wzrosło prawie o 19 proc. W 2002 r. zatrudniały one średnio 112 763 lekarzy, a w 2010 r.

już 134 079. Przez 9 lat zatrudnienie znalazło 21 316 lekarzy, a ciągle jest ich za mało (tab. 1.).

Skala niedoborów

Jak czytamy we wspomnianym raporcie, na początku 2010 r. jedna trzecia szpitali miała problemy ze

Tabela 1. Średnioroczne zatrudnienie w niemieckich szpitalach w latach 2002–2010

Lata	Liczba zatrudnionych lekarzy
2002	112 763
2003	114 105
2004	117 681
2005	121 610
2006	123 715
2007	126 000
2008	128 117
2009	131 227
2010	134 079
Wzrost	18,9 proc.

Źródło: www.destatis.pl**Tabela 2.** Przeciętny koszt lekarza w szpitalach niemieckich w 2010 r. (w euro)

Przeciętny koszt lekarza we wszystkich szpitalach	103 679
Szpitale publiczne	102 820
– w formie prawnej prywatnej (np. spółki z o.o.)	106 629
– w formie prawnej publicznej (podobne do naszych SP ZOZ)	99 380
Szpitale <i>non profit</i> – będące własnością różnych organizacji (stowarzyszeń, fundacji, kościołów) działających nie dla zysku	105 098
Szpitale prywatne	104 133

Źródło: www.destatis.de

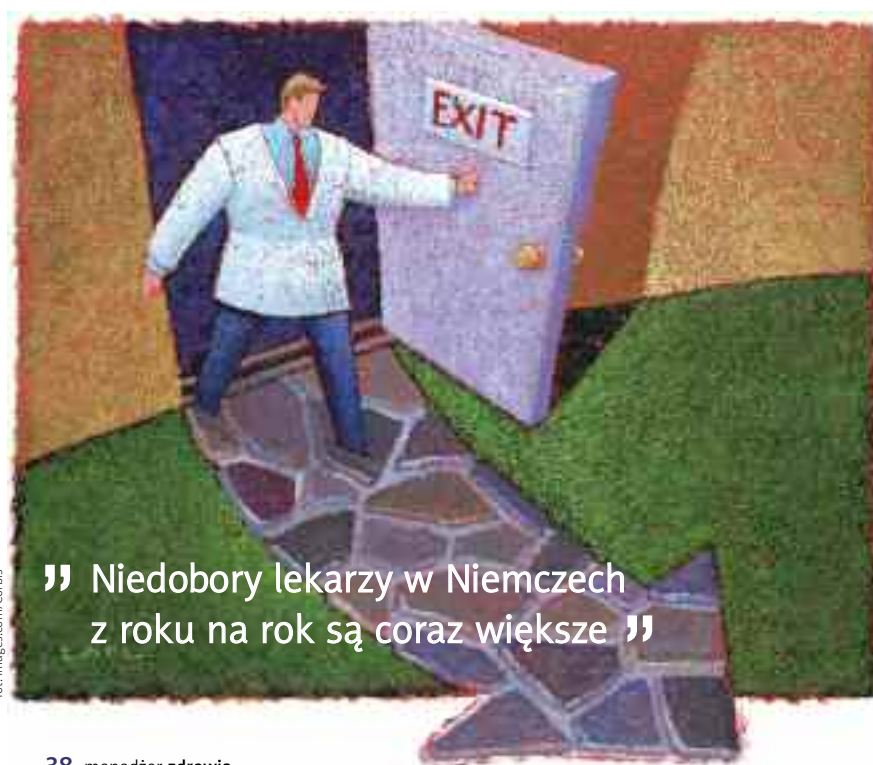
znalezieniem lekarzy. Średnio w każdym było 3,6 wolnych etatów, co daje 5500 nieobsadzonych etatów w całym kraju.

Na brak lekarzy cierpią szczególnie małe szpitale, mające maksymalnie 300 łóżek. Tam przeciętnie 6,3 proc. etatów jest nieobsadzonych. Bardzo duże problemy ze znalezieniem chętnych do pracy mają placówki psychiatryczne (7,1 proc. wolnych etatów) oraz w małych miejscowościach (5,0 proc. wolnych etatów). Najmniej problemów mają jednostki uniwersyteckie (1,8 proc. wolnych etatów) oraz prywatne (3,1 proc. wolnych etatów), być może dlatego, że płacą więcej, niż wynosi przeciętna w tej branży (tab. 2.).

Największe braki występują wśród lekarzy asystentów. Średnio 4,8 proc. stanowisk asystenckich, względnie lekarzy w trakcie specjalizacji nie jest obsadzonych. Najmniej brakuje ordynatorów, bo tylko 1 proc.

Wzrost zatrudnienia z kolei jest spowodowany głównie zmianami w przepisach o czasie pracy wprowadzonymi w 2004 r. Wtedy zaczęto zaliczać dyżury do czasu pracy, co spowodowało znaczące zapotrzebowanie na nowe etaty lekarskie. Poza tym po wprowadzeniu DRG wystąpiło zwiększone zapotrzebowanie na lekarzy w kontrolingu medycznym. Wykształcił się nawet nowy zawód – kontroler medyczny.

W Niemczech czynności związane z kodowaniem rozpoznania i procedur wykonuje lekarz. Przez to prace administracyjne lekarzy w szpitalach zostały znacząco zwiększone i pozostaje niewiele czasu na leczenie. Również w działach administracji szpitali, ale także płatników wzrosły nakłady pracy. Podczas gdy przed wprowadzeniem systemu DRG cena za leczenie była w dość prosty sposób wyznaczana poprzez przemnożenie liczby dni leczenia i określonej stawki za dzień, obecnie konieczna jest wiedza medyczna: po stronie szpitali w celu odpowiedniego zakodowania przypadku, a po stronie kas chorych (i prywatnych ubezpieczalni) do sprawdzenia rozliczenia.

„ Niedobory lekarzy w Niemczech z roku na rok są coraz większe „

Przeprowadźmy krótkie obliczenie, o ile wzrosło zapotrzebowanie na lekarzy po wprowadzeniu DRG. Załóżmy, że liczba przypadków wynosi 17 178 533 (dane za 2007 r.). Jeśli przyjmiemy, że lekarz musi przeznaczyć 15 minut na zakodowanie każdego z nich, otrzymujemy zapotrzebowanie na dodatkowe 2200 etatów!

Innym powodem niedoborów lekarzy jest emigracja zarobkowa. Tak, tak, niemieccy lekarze również szukają lepszej pracy. W latach 2002–2008 wyjechało 19 300 osób, a tylko 13 900 przyjechało z zagranicy do pracy w Niemczech. Powodami są przede wszystkim wysokie obciążenie pracą niemieckiego lekarza (ryc. 1.), długi czas pracy, jak również problem z pogodzeniem życia rodzinnego z pracą zawodową.

Rosnące problemy z zatrudnieniem lekarzy przyczyniają się do kłopotów organizacyjnych w szpitalach, przeciążenia pracą lekarzy, ale również – jak piszą autorzy raportu – mają wpływ na pogorszenie opieki lekarskiej oraz na wprowadzenie, względnie zwiększenie, list oczekujących na leczenie.

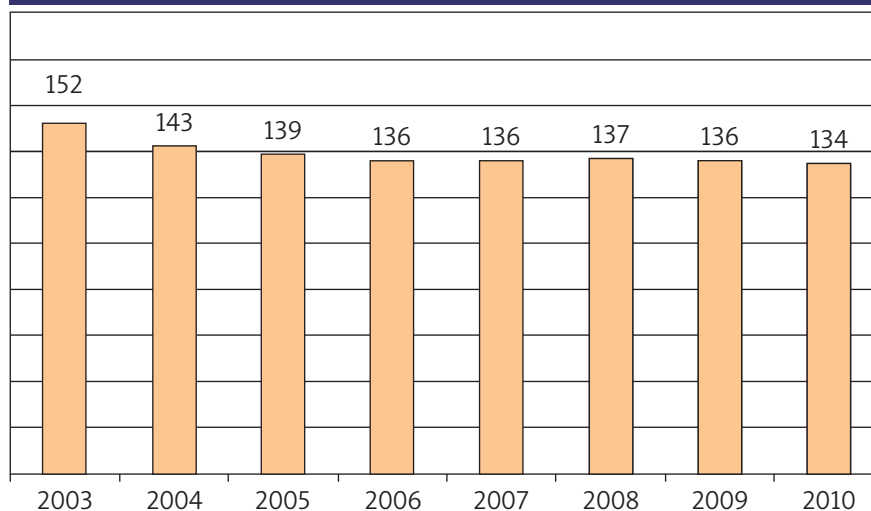
Prognozy do 2019 r.

Do 2019 r. Niemcy potrzebują 139 000 nowych lekarzy. W tym 108 000 powinno zastąpić odchodzących na zasłużoną emeryturę, a 31 000 potrzebnych jest, ponieważ wzrosło zapotrzebowanie na lekarzy. Trzeba na przykład utworzyć 10 600 dodatkowych etatów, ponieważ z roku na rok rośnie liczba przypadków medycznych (tab. 3.). W 2002 r. było ich niespełna 17,5 mln, a w 2010 r. już ponad 18 mln. W ciągu 9 lat liczba przypadków wzrosła o ponad pół miliona (krótko po wprowadzeniu systemu DRG zmalała, ale potem ponownie zaczęła się zwiększać).

Uczelnie medyczne są w stanie wykształcić w tym czasie tylko 101 720 lekarzy. Do 2019 r. w Niemczech będzie więc brakowało 37 400 lekarzy! Jak pokazu-

” W latach 2002–2008 wyemigrowało z Niemiec aż 19 300 lekarzy, a do pracy przyjechało tylko 13 900 obcokrajowców. Powody to duże obciążenie pracą i problem z pogodzeniem życia rodzinnego z pracą zawodową ”

Rycina 1. Liczba przypadków przypadająca na lekarza w niemieckich szpitalach w latach 2003–2010

Źródło: www.destatis.de

Tabela 3. Liczba przypadków w niemieckich szpitalach w latach 2002–2010

Lata	Szpitala
2002	17 432 273
2003	17 295 910
2004	16 801 649
2005	16 873 885
2006	16 832 883
2007	17 178 573
2008	17 519 579
2009	17 817 180
2010	18 032 903
Wzrost liczby przypadków	
3,4 proc.	

Źródło: www.destatis.de

ją ogłoszenia niemieckich szpitali oraz *headhunterów* w naszej prasie lekarskiej, niemieckie szpitale bardzo chętnie zatrudnią polskich lekarzy.

A więc lekarzu, ucz się niemieckiego, bo jeśli w Polsce nie znajdziesz dobrze płatnej pracy, to za Odrą przyjmą cię z otwartymi rękoma.

Anna Wieczorkowska